

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทที่ 5 นี้ จะแบ่งหัวข้อการเสนอออกเป็น 3 หัวข้อใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. การอภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความพึงพอใจในชีวิตของชาวมุสลิมชนกองขยะในจังหวัดจันทบุรี: กรณีศึกษาบ้านล่างพุนทรัพย์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในชีวิตของชาวมุสลิมชนกองขยะบ้านล่างพุนทรัพย์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในชีวิตของชาวมุสลิมชนบ้านล่างพุนทรัพย์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาชีวิตของชาวมุสลิมชนบ้านล่างพุนทรัพย์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

ข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มประชากรในชุมชนบ้านล่างพุนทรัพย์มีความพึงพอใจในการอยู่อาศัยในชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างพอใจในการอยู่อาศัยที่ชุมชนบ้านล่างพุนทรัพย์ แต่เมื่อพิจารณาในรายด้าน ประชาชนมีความพึงพอใจเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริการสังคม รองลงมาเป็นด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจและสังคม

ข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในชีวิตของชาวมุสลิมชนกองขยะบ้านล่างพุนทรัพย์สรุปได้ ดังนี้

1. ความพร้อมในด้านการบริการสังคม ได้แก่ การมีโครงการบ้านมั่นคงในการจัดการที่อยู่อาศัย การบริการการศึกษาของรัฐและการมีระบบสาธารณูปโภค ทั้งไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์และถนนอย่างครบถ้วนพอเพียง
2. ความเป็นชุมชนของชุมชน การอยู่อาศัยเป็นครอบครัวและมีการชักชวนเครือญาติมาอาศัยชายคาเดียวกันและช่วยกันทำมาหากิน ช่วยกันเลี้ยงลูกเลี้ยงหลานของตนเอง โดยญาติพี่น้องที่มาจากภูมิลำเนาเดียวกันและชักชวนเข้ามาหาเลี้ยงชีพในเมือง สร้างบ้านเรือนอยู่ใกล้กัน มีการ

ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในกลุ่มเครือญาติและพี่น้องมีความร่วมมือกันในการสร้างพื้นที่ปลูกบ้าน จึงเกิดความเป็นชุมชนของชุมชนขึ้นมา

3. การมีอาชีพทำกิน อาชีพเก็บขยะหรืออาชีพหาของเก่าเป็นอาชีพทำกินและเป็นอาชีพที่ชาวบ้านสัมผัสกับขยะโดยตรง อาชีพหาของเก่าเป็นอาชีพที่ทำได้ทุกคนไม่ว่าจะเป็นเด็ก คนชรา และทุพพลภาพ

4. ความมั่นคงของที่อยู่อาศัย มีสัญญาการเช่าถูกต้องตามกฎหมาย ในการเช่ามีการทำสัญญาการเช่าเป็น 5 ปี ต่อ 1 ครั้ง จึงไม่มีการไล่ที่ได้อีก เพราะสัญญาเช่าเป็นสัญญาที่ถูกต้องตามกฎหมาย ชาวบ้านอยู่กันแบบถูกต้องตามกฎหมาย จึงทำให้บ้านเป็นที่อาศัยที่มั่นคง

5. ความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินในชุมชน มีการทำสัญญาในเชิงการเช่าที่ดิน 5 ปี ต่อ 1 ครั้ง โดยมีกฎข้อบังคับในการห้ามขายสิทธิ์ให้กับบุคคลภายนอก ถ้ามีความจำเป็นให้ขายให้กับกลุ่มออมทรัพย์บ้านมั่นคง บ้านล่างพุนทรัพย์

6. ปัญหาสังคมในชุมชน ได้แก่ปัญหายาเสพติด เนื่องจากยาเสพติดเป็นปัญหาจากการเลือกคบเพื่อนการเข้ากลุ่มกับผู้ใช้ยาเสพติดและแรงกดดันจากคนในครอบครัว

ข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่อยากให้พัฒนาในเรื่องความปลอดภัยจากสิ่งอบายมุข การปรับปรุงสภาพชุมชนและการปลอดภัยเสพติด

การอภิปรายผล

ในการวิเคราะห์ถึงองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย ผู้วิจัยจะอภิปรายเปรียบเทียบระหว่างข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาและองค์ความรู้เดิมจากเนื้อหาบทที่ 2 ดังนี้

ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องจากงานวิจัยของ วิญญู วิจิตวาการ (2519 : 8 ; อ้างถึงใน นงนุช จันทรประเทศ. 2544 : 7-9) เนื่องจากงานวิจัยนี้ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจไว้ คือ เป็นชุมชนเช่าที่ราชพัสดุ โดยเทศบาลเมืองจันทบุรีเป็นผู้ดูแลเก็บค่าเช่าที่ดินชุมชนเป็นพื้นที่ราบลุ่ม เป็นลักษณะของบ้านมั่นคง เป็นการเช่าที่ปลูกบ้านของรัฐบาล โดยทำตามสัญญาเช่า 5 ปี ต่อ 1 ครั้ง เมื่อเปรียบเทียบกับชุมชนแออัดในกรุงเทพมหานคร พบว่า ส่วนใหญ่อพยพมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนหนึ่งเป็นผู้อาศัยอยู่เดิมในพื้นที่ แต่มีรายได้น้อยไม่มีความสามารถในการซื้อที่ดินปลูกบ้านเอง จึงได้เช่าบ้านอยู่ สืบทอดกันมา หลายรุ่นมีวิถีชีวิตอยู่ไปวัน ๆ ไม่ได้ร่นมาก ข้อค้นพบจากการศึกษาที่บ้านล่างพุนทรัพย์ พบว่า ประชาชนพอใจในการอยู่อาศัย ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

ด้านการมีอาชีพทำกิน พบว่า ขยะเป็นทรัพยากรหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ โดยเฉพาะการดำรงชีวิต ชาวบ้านเหล่านี้จึงแสดงท่าทีไม่น่ารังเกียจขยะแม้แต่น้อย อาจเป็นเพราะความเคยชินที่ไม่สามารถหาอาชีพอื่นที่ดีได้ หมายถึง รายได้ ความอิสระ ซึ่งเปรียบเทียบกับงานวิจัยของสิริพร สมบูรณ์บุรณะ (2536 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิถีชีวิตคนในชุมชนขายของของสังคมเมือง:

กรณีศึกษาคนคั่นขยะในชุมชนกองขยะขานเมืองพบว่า ทรัพยากร “ขยะ” ถูกนำมาจัดประเภทตามคุณค่าและราคาเศรษฐกิจ เช่น “ของจริง” “ของดี” “ของเก่า” และ “ของเสีย” เป็นต้น ทรัพยากร “ขยะ” จึงอยู่ในฐานะ “สินค้า” และ “โชคลาภ” ของคนคั่นขยะ ขณะเดียวกันทรัพยากร “ขยะ” ยังมีส่วนต่อความสัมพันธ์ทางสังคมของคนกลุ่มต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกชุมชน เนื่องจาก “ขยะ” คือชีวิตของพวกเขา เป็นทรัพยากรที่มีค่า เพราะพวกเขาสามารถแปลงสภาพให้เป็น “สินค้า” และมี “ราคา” โดยหน้าที่ดังกล่าว คนกลุ่มนี้ได้มีส่วนในการรักษาระบบนิเวศของสังคมในปัจจุบัน

ด้านความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินในชุมชน พบว่า ชุมชนมีข้อกำหนดร่วมกันในการห้ามขายกรรมสิทธิ์ที่ดินให้กับบุคคลภายนอก ถ้ามีความจำเป็นให้ขายให้กับกลุ่มออมทรัพย์บ้านมั่นคงบ้านล่างพุนทรัพย์ เนื่องจากชุมชนบ้านล่างพุนทรัพย์เป็นเจ้าของในเชิงเช่าโฉนดที่ดิน ดังนั้นจึงห้ามซื้อห้ามขาย แต่ตกทอดมรดกให้ลูกหลานได้ โดยมีการทำสัญญาในเชิงเช่าที่ดิน 5 ปี ต่อ 1 ครั้ง ซึ่งเปรียบเทียบกับงานวิจัยของดุสิต เกตุเพชร (2544 : 18) ศึกษาการก่อเกิดและลักษณะของชุมชนผู้มีรายได้น้อยในเขตอำเภอเมืองจันทบุรี พบว่า การอยู่อาศัยเป็นลักษณะการเช่าที่ราคาถูก โดยส่วนใหญ่คนในชุมชนจะเช่าที่ดินปลูกสร้างที่อยู่อาศัยจากรัฐและเอกชนในราคาถูก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีข้อเสนอแนะที่เป็นนโยบายเชิงนโยบายที่สำคัญดังนี้

1. จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนบ้านล่างพุนทรัพย์ มีปัญหาเรื่องยาเสพติดในชุมชน ดังนั้น จึงควรมีมาตรการในการที่จะจัดการปัญหาเสพติดในบ้านล่างพุนทรัพย์ โดยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้มงวดมากขึ้นในการตรวจตรา
2. จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนบ้านล่างพุนทรัพย์ มีปัญหาเรื่องความเป็นระเบียบเรียบร้อยในชุมชน ดังนั้น จึงควรมีการจัดทำลานจอดรถขยะ และขอความร่วมมือคนขับรถขยะ ให้นำรถไปจอดที่ลานจอดรถเพื่อให้เกิดการเป็นระเบียบเรียบร้อย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

หลังจากที่ได้ดำเนินการวิจัยเรื่องความพึงพอใจในชีวิตของชาวชุมชนกองขยะในจังหวัดจันทบุรี : กรณีศึกษากองขยะบ้านล่างพุนทรัพย์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรีเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการดำเนินวิจัยหลังจากนี้คือ

1. ควรมีการทำวิจัยเรื่องความพึงพอใจในชีวิตของชาวบ้านล่างพุนทรัพย์ในอนาคตอีก 5 ปี ข้างหน้า หลังจากทำงานวิจัยครั้งนี้เสร็จแล้ว

2. ควรมีการทำวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับความพึงพอใจของชาวบ้านในชุมชนกองขยะ ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะได้เห็นข้อมูลภาพรวมทั้งภาค อันจะนำไปสู่การกำหนดนโยบาย สาธารณะได้

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี